

di krizi nismo mogli zboljšati njegove eksistence, si je poiskal mesto drugje. Naš domači g. župnik mu je v družbi cerkvenih pevcev in cerkvenih ključarjev priredil odhodnico in mu izpregovoril par poslovnih besed, želeč mu na njegovem novem mestu vse dobro.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pri svojem sinu, župniku g. Ivanu Lah, je dne 26. avgusta po dolgi, trpljenja polni boleznini preminula blaga mamica Terezija Lah. Rajnica je bila genij dela in molitve. Njeno geslo je bilo: delo in Bog! Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil v nedeljo dne 28. avgusta, ob udeležbi izvanredno velike množice ljudstva. Pograbske molitve je opravil vlč. g. duhovni svetovalec Rauter, župnik pištanski, ob asistenci 9 gg. duhovnikov. Nastopila sta dva pevska zbora in sicer cerkveni pevski zbor pred hišo žalosti in moški zbor Katoliškega prosvetnega društva pa na pokopališču. Vlč. g. Turk, župnik bučki, je ob priliki službe božje v cerkvi orisal življenje blage rajnice, č. g. Brvar, župnik bizeljski, pa se je od pokojnice poslovil v lepem govoru ob odprtem grobu. Pokojnici želimo, da počiva v miru Kristusovem, preostalim, posebno pa še vlč. g. župniku, naše iskreno sožalje!

Pišce. Oženili smo se že, gospod urednik. Saj je Gogoljeva »Ženitev« se precej dobro izpadla. — Toda tudi suša nam ni prizanesla. Pa smo šli s procesijo na Sv. gore pri Sv. Petru prosit Marijo pomoči. In Mati nas je uslišala. Že dvakrat potem smo imeli dež. Hvala Bogu! Se bodo zrasli jesenski sadeži in tudi grozdje bo malo odebélilo svoje jagode. Saj se že mehča. Bo dobra kapljica. — A tudi tatovi so že na delu. Seveda taki, ki poleti nič ne delajo in nočejo delati, a v jeseni in pozimi nimajo vsega dovolj. Tudi našega grozdja bo kmalu dosti na zagrebškem trgu in sadja, čeprav ga tisti, ki imajo vinograde in sado nosnike, malo spravijo tja. Potreben bi bil pri nas pač poljski čuvaj, kot jih imajo po drugih občinah. Opozorjamo naše merodajne kroge, da nam to zadevo rešijo v dobrobit in zadovoljstvo vseh. — Dne 1. septembra t. l. smo začeli šolsko leto 1932-33 z mašami za obe šoli. Rada je prišla naša mladež v šolo, a marsikje vzdihujejo starši doma, ko so s pričetkom šole zgubili pomoč. Upamo pa, da nam bo šolska oblast vsaj v trgovini dovolila počitnice, da

bodo otroci lahko pasli, ko bodo odrasli imeli posla v vinogradu. Ali število šoloobveznih otrok se je letos v obeh šolah povečalo. Še ne bomo izumrli. — Davica se je zopet pojavila med nami. Toda pregnali jo bomo. Saj jo vsi preganjamo z vsemi mogočimi sredstvi. Do sedaj so oboleli le otroci družine Teodorovič. Smrtnih slučajev ni bilo. — G. urednik! Tukaj se širijo govorice, da nam, ki smo zadolženi, ne bo treba nič plačati. Prišli bodo baje neki agentje, ki bodo prinesli denar in vsem kmetom plačali njih dolgove. Ali bo to res? Zdi se nam, da bo vsak moral plačati svoj dolg tam, kjer je pač denar dobil. Saj še ne velja geslo: Kar je moje, ni tvoje, kar pa je tvoje, je tudi moje. Po tem geslu bi morda res šlo. Drugače pa ne. Kako bi bilo vendar mogoče vlagatelju vzeti težko prihranjen denar in z njim lenuhu in zapravljivcu plačati dolg. Tisti, ki misli, da bo to šlo tekóm 30 let, se naj postavi na stališče vlagatelja. Kaj bi on rekel, če bi mu posojilnica izjavila: Vloženega denarja ne dobiš nikdar nazaj, ker smo ga dali dolžnikom s tem, da smo jim dolg črtali. Gotovo bi prav debelo pogledal. Zato bi pa želeli, da nas taki agentje, ki širijo te neosnovane govorice, pustijo pri miru. Toliko smo tudi na kmetih pametni, da vemo, da tam, kjer nismo sejali, ne bomo nič želi. Kdor pa o takih neumnostih govori, naj prinese denar in naj na svoj račun rešuje prezadolženega kmeta, a ne na račun poštenih in vačnih vlagateljev!

Sv. Rupert nad Laškim. Kriza nas stiska povsod, najbolj pa nas sedaj tlači strašna suša. Že celi mesec avgust ni bilo izdatnega dežja. Otave večinoma ne bo nič, ajda je popolnoma uničena, repa sploh iz zemlje ni pogledala, korenje in sploh svinjska krma ne more nikamor; sadno drevje se suši, sadje nezrelo odpada, in tako se nam bliža žalostna jesen in naravnost obupna zima. Dne 23. avgusta se je začelo nebo po dolgem času oblačiti, popoldne je naenkrat med slihim viharjem padlo nekaj dežja brez toče, a nesreča ni prizanesla: v Lurnovcu je strela udarila v gospodarsko poslopje Junija Sivka; v malo trenutkih je ogenj uničil celo stavbo z vso krmo, seno in slamo; zgorelo je vse žito, katero so bili ravno tisti dan domlatili. Ogenj je uničil tudi vso shranjeno mesenino in špeh. Živino so sicer rešili, a eden vol si je pri reševanju zlo-

mil nogo, da so ga morali takoj zaklati; tudi ena težka svinja je prišla proč. Gospodar je že imel pripravljen stralovod za to poslopje, a ga radi nujnih poljskih del ni še utegnil montirati. Sivka trpi veliko škodo, ki je le deloma pokrita po zavarovalnici; najhujše ga je zadelo, ker radi pomanjkanja krme ne more živine rediti. Kmet je v resnici dandanes siromak, da mu ga ni para! Ako bi v Boga ne zaupal, ki svoje sicer preskuša, a nikoli ne zapusti, bi ne mogel več obstati. Sivka je vrl krščanski gospodar, znan po svoji močasti, zlasti pa po dobrotljivosti, zato bo gotovo tudi našel dobra srca, ki mu bodo pomagala v veliki nesreči, ki ga je zadela!

Mesto pri Mariji Snežni je že zasedeno. — Za fantka se je tudi našlo mesto. S tem je ta zadeva končana.

Iz statistike prebivalstva.

Društvo narodov objavlja razne statistike in med temi je bila izdana pred kratkem tudi glede števila prebivalstva na svetu, ki znaša: 2.012.000.000. Prirastek znaša po tej statistiki 20 milijonov. To leto je prekoračilo število prebivalstva drugo milijardo. Pri vseh statistikah je treba pomisliti, da je veliko pokrajin, ki sploh ne poznajo ljudskega štetja in kjer se je treba zadovoljiti s približno cenitvijo. Vsekakor pa je sigurno, da je vesoljnega prebivalstva nad 2 milijardi.

Največ ljudi prebiva v Aziji in sicer 1.103.000.000. Azija je napredovala napram letu 1931 za 11 milijonov. Amerika in sicer severni in južni del imata 452 milijonov in sta narasla od lani za 4 milijone.

Letos je prvič prekoračila Evropa polovico milijarde. S prirastkom 8 milijonov je dosegla številko: 506.000.000 in je na celem svetu na drugem mestu.

Afrika ima kljub ogromnemu obsegu le 142.000.000 prebivalcev. Afrika je edini del sveta, ki je nazadoval minulo leto za 2 milijona.

Najmanjši in glede števila prebival-

njega dne po raznih krščanskih cerkvah na Jutrovem in tudi pri nas; vendar se tega nikdo več ne zaveda. Poglavitno pa, duh farizejstva, — ne mislimo tu na hinavščino, ki je kot kvas hudobije splošni delež človeštva! — ampak tisti nepodučljiv, nepomirljiv, Kristusu večno sovražen duh; ta živi in bo živel, dokler bodeta le še dva Žida rabila tefilin — molitvene jermene.

7. Pod križem zopet združeni.

Pol ure po zemljetrešenju je bila Kalvarija skoraj prazna. Le tupatam so še stale skupine žalostnih ljudi, pomladanje solnce pa je s svojimi najsvetlejšimi žarki božalo blede mrtvo obličje svojega Stvarnika.

Rahela je še vedno sedela sklonjena zraven križa. Hčerka Miriam, utrujena, je v naročju zaspala, mati pa še ni hotela zgeniti, da ljubljence ne vzdrami. Izpod bele rjuhe, v katero je bila zavita, je zapazila svojega, ne daleč proč od nje stoječega moža. Zdaj Rabi Jehuda stopi h križu ter se spoštljivo ozre gor k njemu, ki ga je še pred dvema letoma sovražil z vsemi močmi

svoje duše. Potem pogleda slučajno dol na sedeči ženski, gleda ji, spozna ji, pod ogrinjali ji spozna!

»Rahela, ti?« zašepeta.

Ona je medtem ogrinjalo spustila z glave. Njeno obličje bilo je celo mladinstveno, nežnejše ko pred boleznijo. Plaho pogleduje gor v svojega gospodarja.

»Ne boj se! Tudi jaz verujem!« reče Jehuda, se malo zamisli ter slednjič dehne:

»Rahela, odpusti!«

Zdaj se žena ljubeznivo ozre nanj, povzdigne roke visoko gor proti Križanemu ter vsklikne:

»On — saj on je nam že davno odpustil!«

Mala rodbina rabija Jehude se je takoj pridružila zboru prvih kristjanov v Jeruzalemu. Vendar pa mati in hčer, ki sta sprva prestali toliko bridkosti, poslej pa toliko radost doživeli, nista vživali dolgo svoje sreče na zemlji. Črez leto dni že ste se njuni duši preselili v nebeški Jeruzalem.

na čelu jezdi jezdec s križem in vencem v roki. Ko prejezdijo vse ulice, se ustavijo pred hišo mladeniča, ki slovi za najbolj poštenega v vsem mestu. Temu izroči potem duhovnik venec, katerega so nosili poprej v procesiji.

Prvi, ki je izrezal slapiča.

V Hamburgu je letos obhajal svojo 80letnico kirurg prof. Hermann Kimmell, ki je imel l. 1889 toliko poguma, da se je prvi lotil slapiča z nožem. S tem je položil temelj tej panogi ranocelniške prakse, ki se je do danes krasno razvila. Pred Kimmelovo operacijo je bil vsak akuten primer slapiča smrten.

cev najrevnejši del sveta Avstralija in Oceanija imata komaj 10.000.000 duš.

V Evropi prednjači s prebivalstvom še vedno Rusija s 127 milijoni in se je dvignila zadnje leto za 3 milijone. Za njo pride Nemčija s 64 milijoni, prirastek je zelo malenkosten. Velika Britanija s 46 milijoni ni narasla napram lanskemu letu. Francija beleži z 42 milijoni za 640.000 več. Italija je pri istem številu prebivalstva kakor Francija napram lani nazadovala. Poljska se je dvignila od 31 na 32 milijonov, Španija od 23 na 24 milijonov.

V splošnem je število prebivalstva na tem ljubem svetu precejšnje, a s preobilico še dolgo dolgo ni računati.

Kralj angleških tihotapcev.

V banki v Belgiji je naloženih 30 milijonov Din, ki so last kralja tihotapcev. Omenjeni milijoni pa nikakor niso njegovo celotno premoženje, ampak tvorijo le obratni kapital v vedno pripravljeno gotovini. Treba pomisliti, da je bil ta mož pred osmimi leti brez vseh sredstev in je živel iz roke v usta. Z zaslužkom je prišel na Finskem, kjer je tihotapil žganje iz Estonske in je pri tem poslu lepo zaslužil. Ko ga je izsledil lepega dne finančno kontrolni čoln, je prestavil svoj tihotapski delokrog na Norveško, kjer je sicer zaslužil nekoliko manj, pa dobiček se je še vedno izplačal. Tukaj je pred vsem proučeval mednarodno veljavne carinske zakone, opazoval navade policije, in je postal v tihotapski stroki res — strokovnjak.

Lansko leto je osrečil ta mož s svojo navzočnostjo Anglijo in je tihotapil parfeme in destilirani alkohol. V čolnih je pustil pripeljati dragocen tovor v zapuščen obalni kraj pri Hollesley. Ko so bili njegovi pomagači z blagom na dogovorjenem mestu, jih je že čakal tamkaj kralj tihotapcev z avtomobilom, na katerem je spravil pripeljano v London in je prepovedane in brez carine uvožene dišave ter alkohol dobro prodal.

Vsak sodček, ki je vseboval 10 litrov, je kupil po 10 šilingov, prodal ga je pa po 3 funte. Od zaslužka je moral plačati seve tudi sodelavce in pomagače. Način, kako je spravljal utihotapljeno blago na Angleško, je bil tamkaj s privoljenjem tihotapskega kralja splošno znan.

En mesec za tem, ko se mu je posrečilo prvo podjetje s tihotapljenjem, je otvoril v Londonu svojo lastno trgovino, v kateri je bilo blago pravilno zacarinjeno. Še le počasi je začel mešati ocarinjene in vtihotapljene predmete. Celu brodovje motornih čolnov mu je vozilo blago na angleško obal. Med tem, ko je iskal odjemalce za švercano blago in to seve take, ki niso povpraševali, odkod da je in jim je bila glavno nizka cena, je zadel kralj tihotapcev na moža, ki je prevzel proti dobremu plačilu nase vso odgovornost za slučaj, da bi prišla enkrat nečedna zadeva oblasti na ušesa. Švercarski

vladar se je obdal od vseh strani s popolno varnostjo.

Njegovo največje podjetje je »tobačna družba«, ki mu nese tedensko 500 funtov. Rodila se mu je misel, da bi prodajal na Angleškem angleške cigarete. Pustil je pripeljati na parnikih v belgijsko luko Antwerpen velike tovore tobaka, da bi jih odpeljal od tamkaj na vzhod. Iz Antverpena pa tovari niso romali proti vzhodu, ampak so jih spravili v gleda vode neprodirne zaboje, zaboji so prišli v ogromne mreže in na ta način so bili izkrcani brez carine in davka na Angleškem. Ako bi pa bila izsledila finančna oblast tihotapske ladje, bi bile te spustile tobak v zabojih in v mrežah v morje. Tobačne zaloge pa bi bilo mogoče po končani preiskavi še vedno dvigniti.

Angleški kralj švercarjev zaposluje celo armado špijonov, ki mu pošiljajo pravočasna svarila, da se lahko vnaprej zavaruje napram vsaki nevarni izsleditvi.

Vprašanja in odgovori.

J. K. v H. Točim vino po 5 litrov in višje. Zakaj pišete, da ni nobene trošarine, ali jo res moram plačati? — Vi se menda na pas jezite. Toda »Slovenski Gospodar« ni pisal, da ni nobene trošarine, ampak je neštetokrat povedal, da se mora občinska trošarina plačati! To pa določa občina, vsaka drugače in mi ne vemo za vsako občino, kako ima sklenjeno.

L. R. v K. Imam spor s prevzičkarji. — Vaše pismo smo prebrali. Res je včasih treba priznati, da so prevzičkarji sitni, so pač stari, mi bomo sami taki, ko bomo stari. Toda ne ustreci jim, kjer človek sam nima škode, pa ni prav! Prostor za drva jim dajte, v vašem kraju je prostora dovolj, saj niste v mestu! Tudi glede hčerk boste boljše naredili, ako jim s prijaznostjo vračate, kar vam očitajo. Navadite se prenašati mirno tudi — krivično očitanje! Verujte, da bodo nehale, ko bodo videle, da se nič ne zmenite za to!

J. J. v R. Moj sovničar me zmerja in psuje. Kje naj dobim pravico? — Prvo, kar poizkusite, je to, da ga z dobra pridobite za mirno soživiljenje. Modrejši ste! Ako ne bo pomagalo, povejte gospodarju. Pa vse zaradi miru. Ako še to ne bo pomagalo, ga boste morali tožiti, vendar se je bati, da bo posestnik potem vas odpustil iz službe.

J. B. v H. Pri delu doma sem izgubil nogo. Ali lahko zahtevam, da mi kupijo protezo? — Gotovo bodo to radi storili, ako jim bo le mogoče. Prisiliti bo težje, zato le z lepim!

V. G. v N. Cela okolica je brez vode. Kakih 500 m daleč pa je studenec, od kodar bi lahko vodo napeljali, pa smo reveži. Kaj naj napravimo? — Pišite na Higijenski zavod v Mariboru, vam bo šel na roko, nekaj boste pa morali tudi sami pomagati.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove grenčice« neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 10

S. Š. v Z. Jaz sem drugim dolžan, imam pa tudi take, ki so meni dolžni. Ali lahko moji dolžniki plačajo mojim upnikom? — Ako je oni, kateremu ste vi dolžni, torej vaš upnik, s tem zadovoljen in vzame vaš dolžnik to na znanje, kar pa napravite vse pismeno, velja kot da ste vi plačali.

Isti. Sosed mi ovira vožnjo na poti, ki jo uporabljamo že 50 let. — Sosed vas ne sme ovirati. Sicer pa niste jasno povedali. Če gre cesta po vašem, tedaj smete veje, ki segajo čez mejo na vaš svet, sami odstraniti. O tem boste več brali v koledarju »Slovenskega Gospodarja«, ki izide v oktobru. Naročite si ga!

F. F. v S. Ali sem dolžen plačati za škodo, ki jo je sin napravil? — Ako je mladoleten, da, ako ne, mora biti sin obsojen in se lahko njegov delež zaseže. Če bo tožba boste morali vzeti odvetnika.

V. K. v G. Ali zadostuje naslov: Protituberkulozna liga Maribor? — Zadostuje.

R. T. v Z. Kaj naj storim, da mi sodnija ne proda pod ceno zemljišča? — Sedaj ste gotovo zaščiteni, sicer ne poveste, kdo vas toži, ker v vsakem slučaju niste po zakonu zaščiteni. Svetujemo vam, da dotičnemu, ki vas toži, nudite poleg svojega premoženja še kako jamstvo, kakega poroka, pa vas morda še počaka, saj bo kmalu boljše, če ne bo, potem bo itak prišlo, da vsi vkup ne bomo imeli nič.

M. O. v V. Kam lahko gre sin po mali maturi za gimnazijo? — Na učiteljske lahko gre.

J. R. v Š. Kdo plača trošarino? Kmet-pričevalc ali kupec? — Plača kupec, vinar, gradnik pa mora prijaviti prodajo in komu je prodal. Kako pa je z vašo občinsko trošarino, pa mi ne moremo vedeti. Ako plačate trošarino vi, potem jo kupcu poleg cene za vino priračunate.

J. P. v K. Imam najemnika, s katerim imam pismeno pogodbo, da mi mora v določenem roku plačati najemnino, sicer se mu odvzame pridelek. Ali je pogodba veljavna? — Pogodba je veljavna, saj sta jo še dve priči podpisali. Pozvati ga morate, zopet pred pričami, ali izroči pridelek. Če noče, morate takoj prijaviti sodniji.

M. Št. v D. Ali moram za izročilno pogodbo iz leta 1921 res sedaj še doplačevati? — Ne moremo razumeti, kako vam davčni urad predpisuje po 10 letih novo takso. To mora biti pomota. Stopite k notarju, kjer ste delali pogodbo in vse plačali.

Raznoterosti.

Papagaj kot reditelj. V Berlinu je povzročal papagaj na močno prometnem kraju motnje, katerim so se od srca smejali mimoidoči. Papagaj je bil ušel iz kletke in se je zalotel med gosto vejevje divjega kostanja v drevoredu. Skril se je tako dobro, da ga ni nikdo videl. Izmed vejevja je bilo naenkrat slišati v smeri proti cestnemu križišču klice: »Stoj! Vozi naprej! Zavri!« Skraja so bili vsi začudeni, odkod neki prihajajo ti opomini. Konečno so le izsledili papagaja, ki je vršil službo prometnega reditelja. Poklicali so gasilce. Ko je pa stegnil gasilec roko, da bi ujel ptico, ga je ta dražila: »Laura zna leteti!« in je skakala z veje na vejo. Papagaj se je tako spretno umikal, da ga ni mogel nikdo ujeti in so ga morali pač ustreliti, sicer bi bil s svojimi nepravil-